

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรราย 3 เดือน ระหว่างเดือน กันยายน – พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ฉบับที่ 9/2564

คำหมายลักษณะอากาศ

1. ในระยะ 3 เดือนนี้ คาดว่า ปริมาณฝนรวมประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติร้อยละ 5 ยกเว้นบริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ 330-430 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 365 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 340-450 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 375 มม.) ภาคกลาง ประมาณ 400-530 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 426 มม.) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ 580-720 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 613 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 600-750 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 620 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 720-890 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 766 มม.) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ 950-1,120 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 989 มม.)

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5-1 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 32-34 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 32.1 °ซ.) และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 23-25 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 23.6 °ซ.)

2. เดือนกันยายน คาดว่าปริมาณฝนรวมบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ในขณะที่บริเวณภาคเหนือและภาคใต้ จะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 200-250 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 240-290 มม. ภาคกลางประมาณ 260-310 มม. ภาคตะวันออก 340-390 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 340-390 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 140-180 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 400-500 มม.

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยทั้งตอนบนและตอนล่างจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32-34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24-26 องศาเซลเซียส

3. เดือนตุลาคม คาดว่าปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่สูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 เว้นแต่ ภาคกลางและภาคตะวันออก จะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 100-140 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 100-140 มม. ภาคกลางประมาณ 180-220 มม. ภาคตะวันออก 220-270 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 280-330 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 240-290 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 360-410 มม.

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยทั้งตอนบนและตอนล่างจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31-33 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23-25 องศาเซลเซียส

4. เดือนพฤศจิกายน คาดว่าปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยจะใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 20-40 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 15-30 มม. ภาคกลางประมาณ 20-40 มม. ภาคตะวันออก 40-60 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 30-50 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 330-380 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 170-210 มม.

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ 0.5-1 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31-33 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22-24 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31-33 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23-25 องศาเซลเซียส

ลักษณะอากาศทั่วไปของประเทศไทยในช่วง 3 เดือนนี้ (เป็นลักษณะทางสถิติของประเทศไทย จากค่าเฉลี่ยในคาบ 30 ปี พ.ศ. 2524-2553)

เดือนกันยายน ประเทศไทยมีฝนตกชุกหนาแน่น และพื้นที่ส่วนใหญ่มีฝนตกชุกมากที่สุด ในรอบปีจากอิทธิพลของร่องมรสุมที่พาดผ่านบริเวณตอนกลางของประเทศและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมประเทศไทย นอกจากนี้อาจได้รับอิทธิพลจากพายุเขตร้อนเคลื่อนเข้ามาสลายตัวใกล้ หรือเข้าสู่ประเทศไทยโดยตรง โดยเฉพาะบริเวณทางด้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก

เดือนตุลาคม เป็นช่วงที่เปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว บริเวณประเทศไทยตอนบนฝนและ อุณหภูมิจะลดลงและเริ่มมีอากาศเย็นตั้งแต่กลางเดือนเป็นต้นไป เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและบริเวณความกดอากาศสูง จากประเทศจีนซึ่งเป็นมวลอากาศเย็นแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนเป็นระยะๆ ส่วนร่อง ความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านภาคกลางและภาคตะวันออกจะเลื่อนลงไปพาดผ่านบริเวณภาคใต้และ อ่าวไทยในช่วงครึ่งหลังของเดือน ทำให้บริเวณภาคใต้มีฝนตกชุกหนาแน่นและอาจมีพายุหมุนเขตร้อน เคลื่อนเข้ามาใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยทางภาคตะวันออก และต่อเนื่องลงมาจนถึงอ่าวไทยตอนบน และภาคใต้ได้

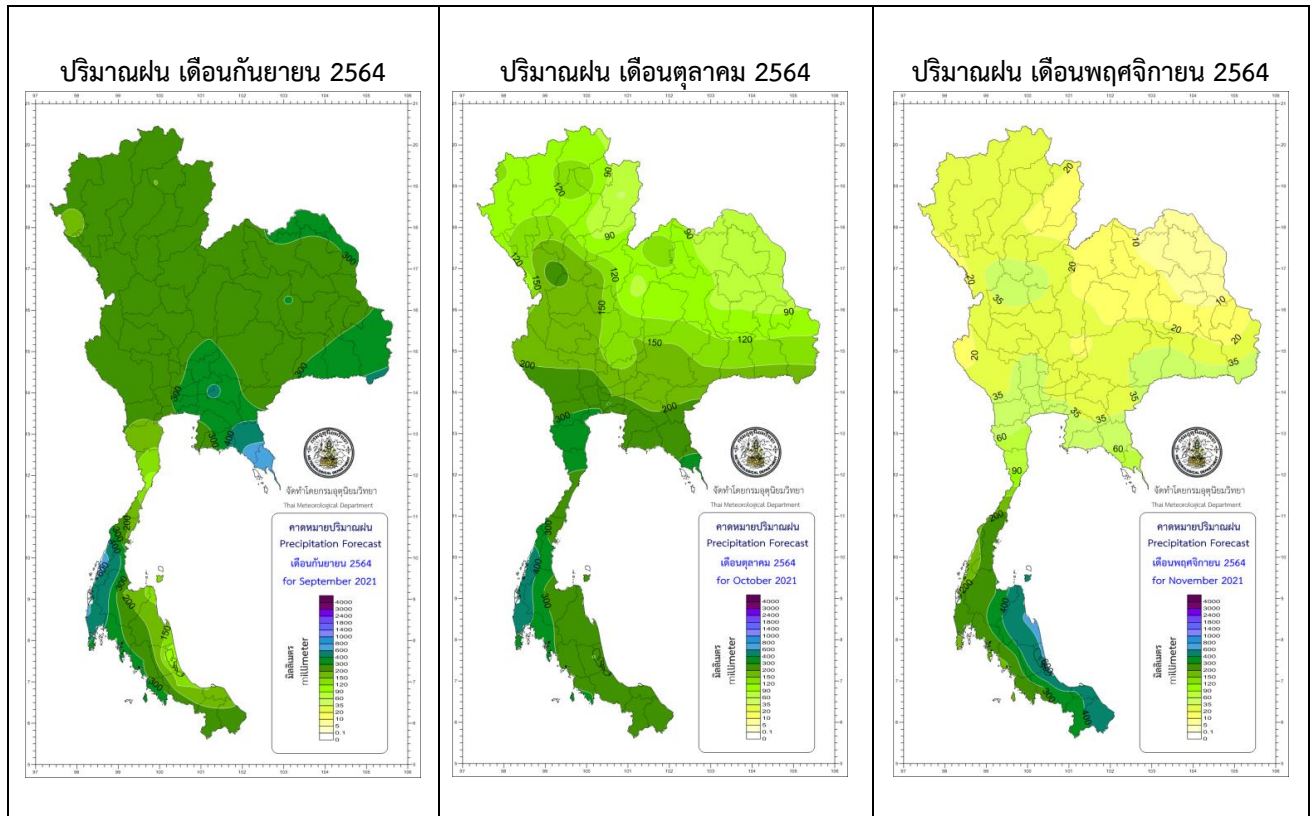
เดือนพฤศจิกายน ประเทศไทยตอนบนจะมีฝนน้อยลงมากและอากาศเย็นตลอดเดือน จากอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและมี กำลังแรงเป็นระยะๆ ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิลดลงจนมีอากาศหนาวได้ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะยังคงมีฝนตกชุก โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกของภาค จากอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและร่องมรสุมที่พาดผ่านภาคใต้และอ่าวไทย

ข้อควรระวัง

เดือนกันยายน มักจะมีพายุหมุนเขตร้อนก่อตัวขึ้นในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก และเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านทะเลจีนใต้ ซึ่งจะทำให้บริเวณประเทศไทยมีฝนตก หนาแน่น กับมีฝนหนักถึงหนักมากบางแห่ง

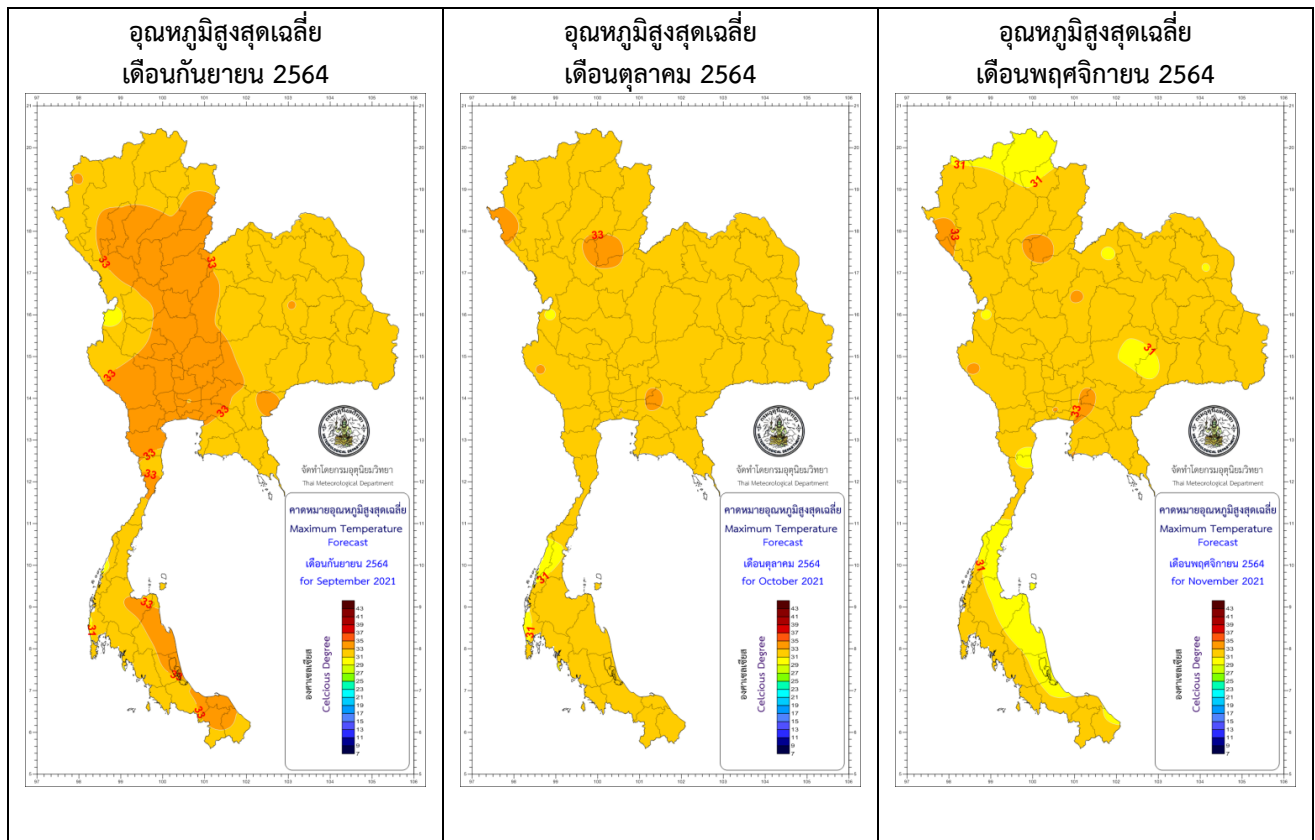
เดือนตุลาคมและพฤศจิกายน มีโอกาสสูงที่พายุหมุนเขตร้อนจะเคลื่อนผ่านบริเวณ ปลายแหลมญวน และเคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือผ่านภาคใต้ ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกชุก หนาแน่น กับจะมีฝนหนักถึงหนักมากบางแห่ง เกษตรกรควรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์ อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

คาดหมายปริมาณฝน(มิลลิเมตร)

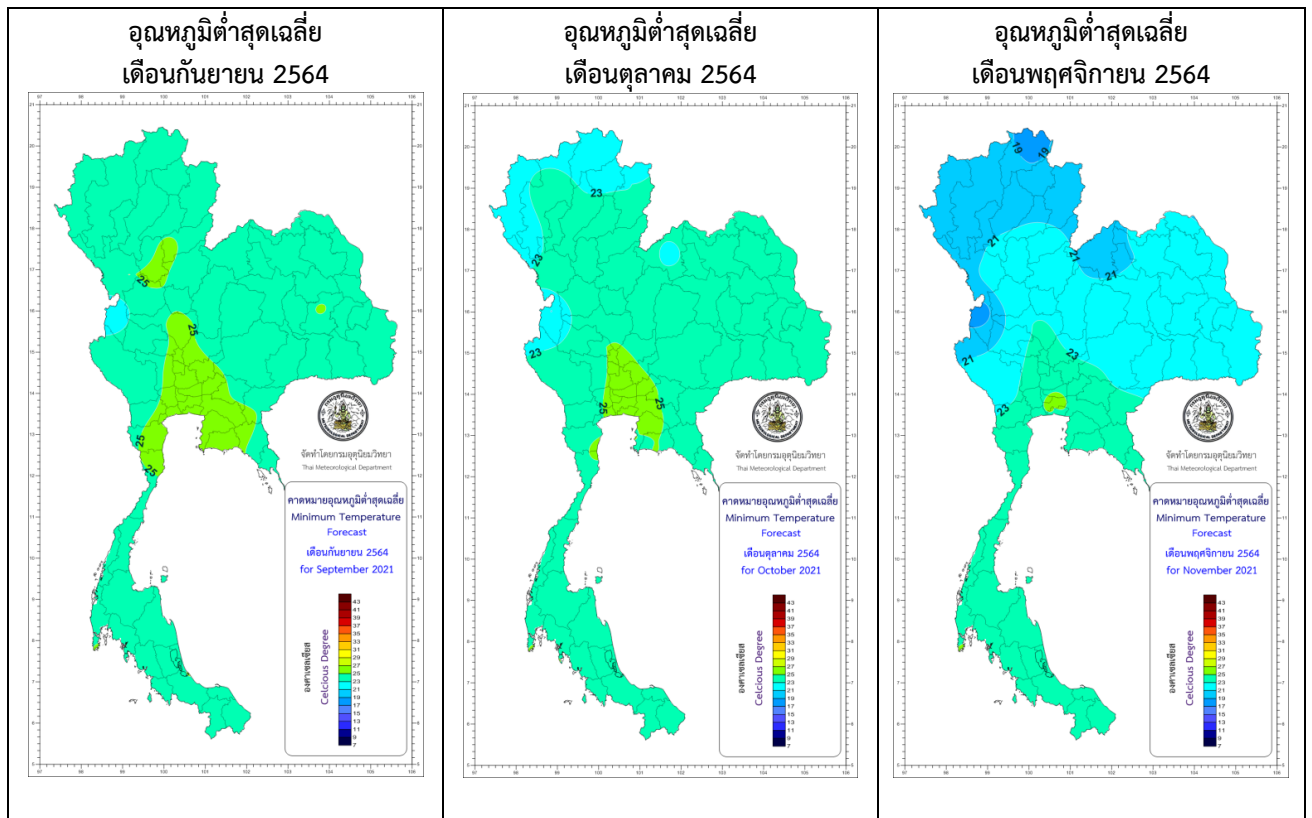
ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

คาดหมายอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

คาดหมายอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)

ที่มา:ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

คาตหมาย อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด
ปริมาณน้ำระเหย ปริมาณฝน และจำนวนวันฝนตก

ภาค		กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน
เหนือ	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	32-34	31-33	31-33
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	23-25	22-24	20-22
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	4-6	6-7	6-8
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	3-4	3-4	3-4
	ปริมาณฝน (มม.)	200-250	100-140	20-40
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	17-19	11-13	3-5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	32-34	31-33	31-33
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	24-26	23-25	21-23
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด(ชม./วัน)	3-6	5-8	6-8
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	3-5	3-5	3-5
	ปริมาณฝน (มม.)	240-290	100-140	15-30
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	17-19	10-12	2-4
กลาง	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	33-35	32-34	32-34
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	24-26	24-26	22-24
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	5-6	5-7	6-8
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	4-5	3-4	3-5
	ปริมาณฝน (มม.)	260-310	180-220	20-40
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	19-21	14-16	3-5
ตะวันออกรวมทั้งชายฝั่ง	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	31-33	31-33	32-34
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	24-26	24-26	23-25
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	3-4	5-6	6-8
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	3-4	3-4	3-4
	ปริมาณฝน (มม.)	340-390	220-270	40-60
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	18-20	16-18	5-7
ภาคใต้ฝั่งตะวันออก	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	32-34	31-33	30-32
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	24-26	23-25	23-25
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	4-6	4-5	4-6
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	3-4	3-4	2-4
	ปริมาณฝน (มม.)	140-180	240-290	330-380
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	16-18	18-20	16-18
ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย (°ซ.)	31-33	31-33	31-33
	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย (°ซ.)	24-26	23-25	23-25
	จำนวนชั่วโมงที่มีแสงแดด (ชม./วัน)	4-5	4-5	4-6
	ปริมาณน้ำระเหย (มม./วัน)	3-4	3-4	3-5
	ปริมาณฝน (มม.)	400-500	360-410	170-210
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	21-23	22-24	15-17

ผลกระทบต่อเกษตรกร

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก)

เดือนกันยายน เดือนนี้จะมีฝนตกชุก เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำจะพัดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่มีกำลังแรงเป็นช่วงๆ โดยเฉพาะในช่วงที่ร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรงจะทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ สำหรับในช่วงที่มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนบนจะมีกำลังแรงขึ้น

ในช่วงที่มีฝนตกหนัก เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยอพยพสัตว์เลี้ยง และพันธุ์พืชไปไว้ในที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง รวมทั้งเตรียมอาหารสัตว์เอาไว้ให้พร้อม และควรจัดเตรียมระบบส่องสว่างยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งานหากทำได้ควรใช้พลังงานแสงอาทิตย์ก็จะประหยัดค่าไฟฟ้าได้และเป็นพลังงานสะอาด นอกจากนี้ เกษตรกรควรขุดลอกคูคลองและทางระบายน้ำ อย่าให้ตื้นเขินและตื้นเขินน้ำระบายได้สะดวกป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมแปลงปลูกป้องกันโรคพืชจากเชื้อรา ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยงควรเสริมขอบบ่อให้สูงขึ้นเพื่อป้องกันน้ำบนดินไหลลงบ่อทำให้สัตว์น้ำปรับตัวไม่ทันอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และจัดเตรียมเครื่องสูบน้ำเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งดูแลอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในการเกษตรให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้งาน

สำหรับช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา ในพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก เช่น โรคแอนแทรคโนสในมันสำปะหลัง โรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล และโรคเน่าในพืชผัก เป็นต้น สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในที่ลุ่มไม่ควรปล่อยให้น้ำขังในแปลงปลูกและโคนต้นพืชนาน เพราะจะทำให้รากพืชขาดอากาศต้นพืชตายได้ ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อยในสัตว์เท้ากีบ เช่น โคและกระบือ เป็นต้น รวมทั้งควรดูแลหลังคาโรงเรือนอย่าให้มีรอยรั่วซึม แผงกำบังฝนสาตอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติ เพื่อป้องกันสัตว์เปียกฝนหนาวเย็นจนอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์ หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสควรสวมถุงมือยางและสวมใส่เสื้อผ้าให้มิดชิดทุกครั้ง

ส่วนในช่วงฤดูฝนแมลงและศัตรูสัตว์ต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ไม่ควรปล่อยให้ศัตรูสัตว์ เช่น ยุง เหลือบ รัน และไร เป็นต้น มารบกวนสัตว์เลี้ยง เพราะจะทำให้สัตว์ชะงักการเจริญเติบโต และศัตรูสัตว์บางชนิดอาจเป็นพาหะนำโรคมานสู่สัตว์เลี้ยง ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำควรติดตั้งดวงไฟเหนือบ่อเลี้ยงเพื่อล่อแมลงตัวเต็มวัยให้มาเล่นแสงไฟในตอนกลางคืนแล้วตกลงไปในบ่อเลี้ยงเป็นอาหารเสริมแก่สัตว์น้ำได้

สำหรับเดือนถัดไปจะเข้าสู่ฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรกักเก็บน้ำเอาไว้ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงที่มีฝนตกน้อย

อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนบนจะมีกำลังแรงขึ้นผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากโตได้ขนาดควรจับขายไปก่อนบางส่วนเพื่อลดความเสี่ยง ส่วนชาวเรือและชาวประมงควรเดินเรือด้วยความระมัดระวังและในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัดเรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

เดือนตุลาคม เดือนนี้ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนลงไปพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่มีกำลังอ่อนลงเป็นช่วงๆ สำหรับพื้นที่ซึ่งร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านจะมีฝนกับฝนตกหนักได้ในบางพื้นที่ ส่วนในช่วงที่มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนบนจะมีกำลังแรงขึ้น

เดือนนี้จะเป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศจะแปรปรวน เกษตรกรควรดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนอย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์ปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย รวมทั้งหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสควรสวมถุงมือยางและสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดทุกครั้ง

สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยเริ่มจากทางตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรกักเก็บน้ำเอาไว้เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้ง(ฤดูหนาวและฤดูร้อน) รวมทั้งควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ในพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อนและยอดอ่อน ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชในช่วงปลายฤดูฝนยังคงทำได้เนื่องจากความชื้นในดินยังคงมีอยู่ แต่ควรมีน้ำสำรองเอาไว้ให้แก่พืชในระยะการเจริญเติบโต โดยเฉพาะในช่วงที่พืชผลิดอกออกผลจะเป็นระยะที่พืชต้องการน้ำมากกว่าระยะอื่นๆ หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ ถ้าขาดเป็นเวลานานน้ำจะทำให้ต้นพืชตาย สูญเสียผลผลิตอย่างสิ้นเชิง

ส่วนในระยะครึ่งหลังของเดือนลมตะวันตกเฉียงเหนือจะเริ่มพัด ซึ่งจะนำความหนาวเย็นและแห้งแล้งเข้ามาสู่ประเทศไทยโดยเริ่มจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน ทำให้น้ำระเหยได้มากขึ้น ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกและโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร หรือวัสดุสีกะป๋วย เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรจัดทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันลมหนาวโกรกรงเรือน รวมทั้งจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้ความอบอุ่นแก่สัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันสัตว์หนาวเย็นจนอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กซึ่งจะมีความต้านทานความหนาวเย็นได้ต่ำกว่าสัตว์ที่โตเต็มวัย

อนึ่ง ในช่วงต่อไปจะเป็นฤดูหนาว เกษตรกรควรจัดเตรียมอุปกรณ์กันหนาวสำหรับตนเอง เอาไว้ให้พร้อม ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรเพิ่มความอบอุ่นภายในโรงเรือน โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กหรือสัตว์ในวัยอ่อน รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์อยู่ในที่โล่งในตอนกลางคืน เพราะจะทำให้สัตว์หนาวเย็นและอ่อนแอ รวมทั้งหมั่นสังเกตหากพบสัตว์ป่วยควรรีบแยกออกจากกลุ่มและทำการรักษา เพื่อป้องกันเชื้อโรค แพร่ไปยังตัวอื่นๆ

เดือนพฤศจิกายน เดือนนี้ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนลงไปพาดผ่านบริเวณภาคใต้ตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมจะเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีอากาศแห้งและหนาวเย็น สำหรับในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนบนโดยเฉพาะบริเวณห่างฝั่งจะมีกำลังแรงขึ้น

เดือนนี้จะเป็นช่วงต้นฤดูหนาวอากาศจะแปรปรวน เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย โดยเฉพาะในช่วงที่ความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมทำให้มีอากาศหนาว

เย็น เกษตรกรควรระวังป้องกันโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันลมโกรกโรงเรือนทำให้สัตว์หนาวเย็นจนอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กควรเพิ่มความอบอุ่นภายในโรงเรือน นอกจากนี้ไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่กลางแจ้งในตอนกลางคืน เพราะอาจทำให้สัตว์ที่ไม่แข็งแรงตายได้

สำหรับบริเวณเทือกเขาและยอดดอยในบางช่วงจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด เกษตรกรควรคลุมแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชด้วยวัสดุสื่ซึม เพื่อรักษาความชื้นภายในดินและรักษาอุณหภูมิดิน สำหรับบางพื้นที่อาจเกิดน้ำค้างแข็งได้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชเต็มที่ในช่วงบ่าย เพราะเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งจะทำให้ท่อลำเลียงน้ำพืชเสียหายได้

ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในช่วงที่อุณหภูมิลดลง อากาศหนาวเย็น สัตว์น้ำจะกินอาหารได้น้อย เกษตรกรควรลดปริมาณอาหาร เพื่อป้องกันอาหารเหลือเน่าเสียส่งผลให้น้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่จะอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่ายและเป็นการสิ้นเปลืองอาหาร อนึ่ง ในช่วงฤดูหนาวสัตว์น้ำจะเจริญเติบโตช้าเนื่องจากกินอาหารได้น้อย ดังนั้น เกษตรกรควรให้อาหารสัตว์น้ำในช่วงสายหรือช่วงที่อุณหภูมิสูงขึ้น ก็จะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้มากขึ้น ส่งผลให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดีขึ้น

สำหรับในช่วงครึ่งแรกของเดือนปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรระวังการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอนใน พืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ส่วนในระยะครึ่งหลัง สภาพอากาศจะแห้งแล้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ในพืชไร่ พืชสวน ไม้ดอก และพืชผัก เป็นต้น ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ

ส่วนไม้ผลที่ออกดอกในช่วงฤดูหนาว เช่น ลำไยและลิ้นจี่ เป็นต้น เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นให้โล่งเตียน เพื่อให้ดินแห้ง และเมื่ออุณหภูมิลดลงจะมีอากาศหนาวต่อเนื่องยาวนาน เพียงพอก็จะกระตุ้นให้พืชแตกตาดอกได้ดี ในระยะต่อไป

สำหรับฝนที่ลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางการเกษตรในช่วงแล้ง

อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยตอนบนจะมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น สำหรับชาวเรือและชาวประมงควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

ภาคใต้

เดือนกันยายน มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีกำลังแรงเป็นช่วงๆ สำหรับในช่วงที่มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรง ปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันออก กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากได้บางพื้นที่ อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันจะมีกำลังแรงขึ้น

ในช่วงที่มีฝนตกหนักอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยอพยพสัตว์เลี้ยง และอาหารสัตว์

ไปไว้ในที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง รวมทั้งควรจัดเตรียมอาหารสัตว์เอาไว้ให้พร้อม และเตรียมระบบส่องสว่าง ยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน นอกจากนี้ไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้น้ำขังในแปลงปลูกพืชและ โคนต้นพืชเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชขาดอากาศต้นพืชตายได้

สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกัน ทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและ ป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในพืชสวน เช่น โรคราสนิมในกาแฟ โรคใบยางร่วงลูกยางเน่า โรค หนักริதியางในยางพารา โรคราสีชมพูในไม้ผลและยางพารา โรคยอดเน่าในปาล์มน้ำมัน และโรคราก เน่าโคนเน่าในไม้ผล เป็นต้น

ส่วนทางฝั่งตะวันออกไม้ผลที่อยู่ในระยะผลแก่และเก็บเกี่ยว เกษตรกรไม่ควรกองสุมเปลือก และผลที่เน่าเสียไว้ในบริเวณสวน เพราะจะเป็นแหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช โดยเฉพาะโรคพืช ที่เกิดจากเชื้อรา ซึ่งมีระบาดในช่วงฤดูฝน แต่ควรนำไปกำจัดนอกแปลงปลูกโดยเผาหรือฝังให้ลึก เพื่อตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช ส่วนในเดือนต่อไปจะเข้าสู่ฤดูฝนของทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่ง จะมีฝนเพิ่มขึ้นกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากโดยเริ่มจากทางตอนบนของภาคก่อน เกษตรกรควรระวัง อันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว

อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันจะมีกำลัง แรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับ ชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำได้ ขนาดควรจับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดความเสี่ยง สำหรับชาวเรือและชาวประมงควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์ อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

เดือนตุลาคม เป็นช่วงเปลี่ยนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือโดย ปริมาณและการกระจายของฝนในภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะค่อยๆลดลง ส่วนทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมี ปริมาณและการกระจายของฝนเพิ่มขึ้นกับมีฝนตกหนักได้บางพื้นที่ โดยเริ่มจากทางตอนบนของภาค สำหรับในช่วงที่มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น

ในช่วงที่มีฝนตกหนักโดยเฉพาะทางตอนบนของภาคอาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะ ดังกล่าว โดยอพยพสัตว์เลี้ยง และอาหารสัตว์ไปไว้ในที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง รวมทั้งควรจัดเตรียมอาหาร สัตว์เอาไว้ให้พร้อม และเตรียมระบบส่องสว่างยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน นอกจากนี้ไม่ควรปล่อย ให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย รวมทั้งไม่ ควรปล่อยให้น้ำขังในแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชขาดอากาศต้น พืชตายได้

สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันโดยเฉพาะทางตอนบนของภาค ทำให้ดินและอากาศมี ความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในพืชสวน เช่น โรครากเน่าโคนเน่า ในไม้ผล โรคราสนิมในกาแฟ โรคใบยางร่วงลูกยางเน่า และโรคหนักริதியางในยางพารา โรคราสีชมพู ในไม้ผลและยางพารา เป็นต้น

ส่วนไม้ผลที่อยู่ในระยะผลแก่และเก็บเกี่ยว เกษตรกรไม่ควรกองสุมเปลือกและผลที่เน่าเสียไว้ ในบริเวณสวน เพราะจะเป็นแหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช โดยเฉพาะโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา ซึ่งมี ระบาดในช่วงที่ดินและอากาศมีความชื้นสูง แต่ควรนำไปกำจัดนอกแปลงปลูกโดยเผาหรือฝังให้ลึก เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช

อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากคลื่นลมแรงพัดเข้าหาฝั่ง ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำโตได้ขนาดควรจับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดความเสี่ยง สำหรับชาวเรือและชาวประมงควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

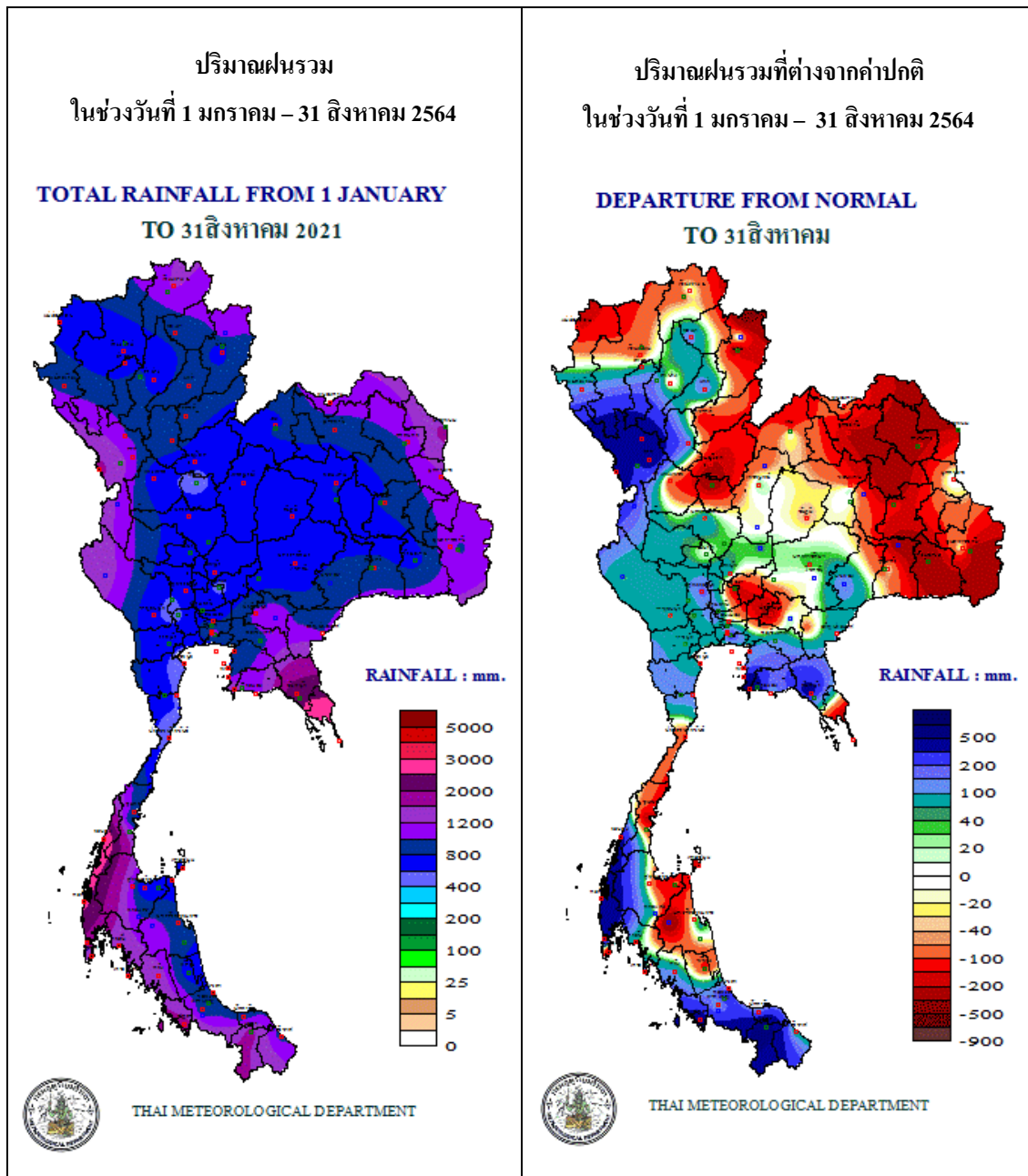
เดือนพฤศจิกายน เป็นช่วงที่กำบังความกดอากาศต่ำได้เลื่อนลงมาพาดผ่านภาคใต้ตอนบน ประกอบมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมภาคใต้ ทำให้ปริมาณและการกระจายของฝนในภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมจะมีปริมาณและการกระจายของฝนเพิ่มขึ้นกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากได้บางพื้นที่ โดยเริ่มจากทางตอนบนของภาค สำหรับในช่วงที่มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น

สำหรับในระยะที่มีฝนตกหนัก เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่ง ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรอพยพสัตว์เลี้ยงไปไว้ในที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง รวมทั้งจัดเตรียมอาหารสัตว์และระบบส่องสว่างยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน

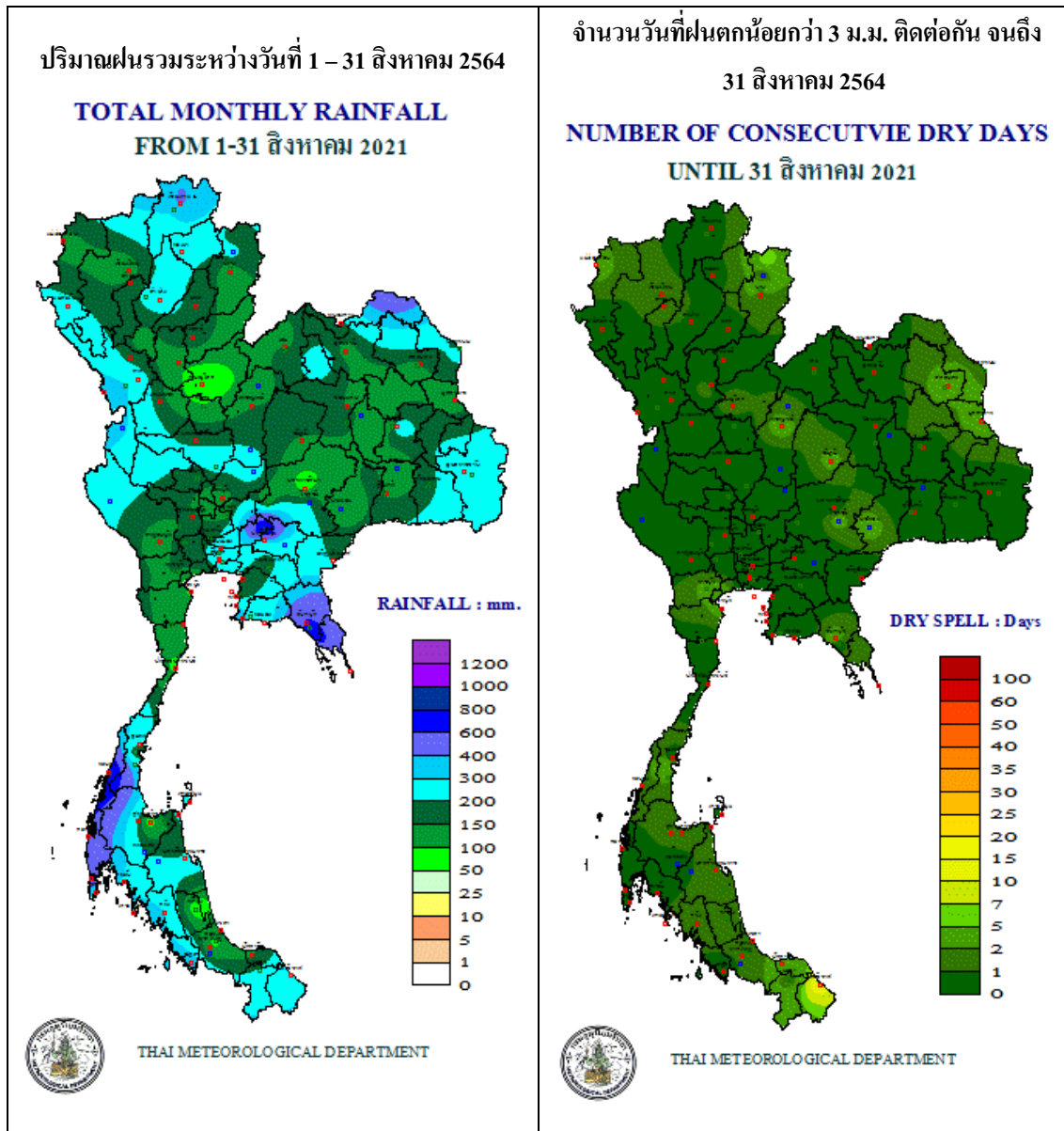
ในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในพืชสวนและพืชผัก เช่น โรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล โรคใบยางร่วงลูกยางเน่าในยางพารา โรคราสีชมพูในไม้ผลและยางพารา โรคใบจุดสนิมในกาแฟ เป็นต้น ส่วนพื้นที่การเกษตรที่เป็นที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำขังในแปลงปลูกและบริเวณโคนต้นพืชเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชขาดอากาศ ต้นพืชตายได้ นอกจากนี้ไม่ควรกองสุมวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ และเศษหญ้า ตลอดจนเปลือกผลไม้ ไว้ในบริเวณสวน เพราะจะเป็นแหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย

อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากคลื่นลมแรงพัดเข้าหาฝั่ง ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำโตได้ขนาดควรจับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดความเสี่ยง สำหรับชาวเรือและชาวประมงควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

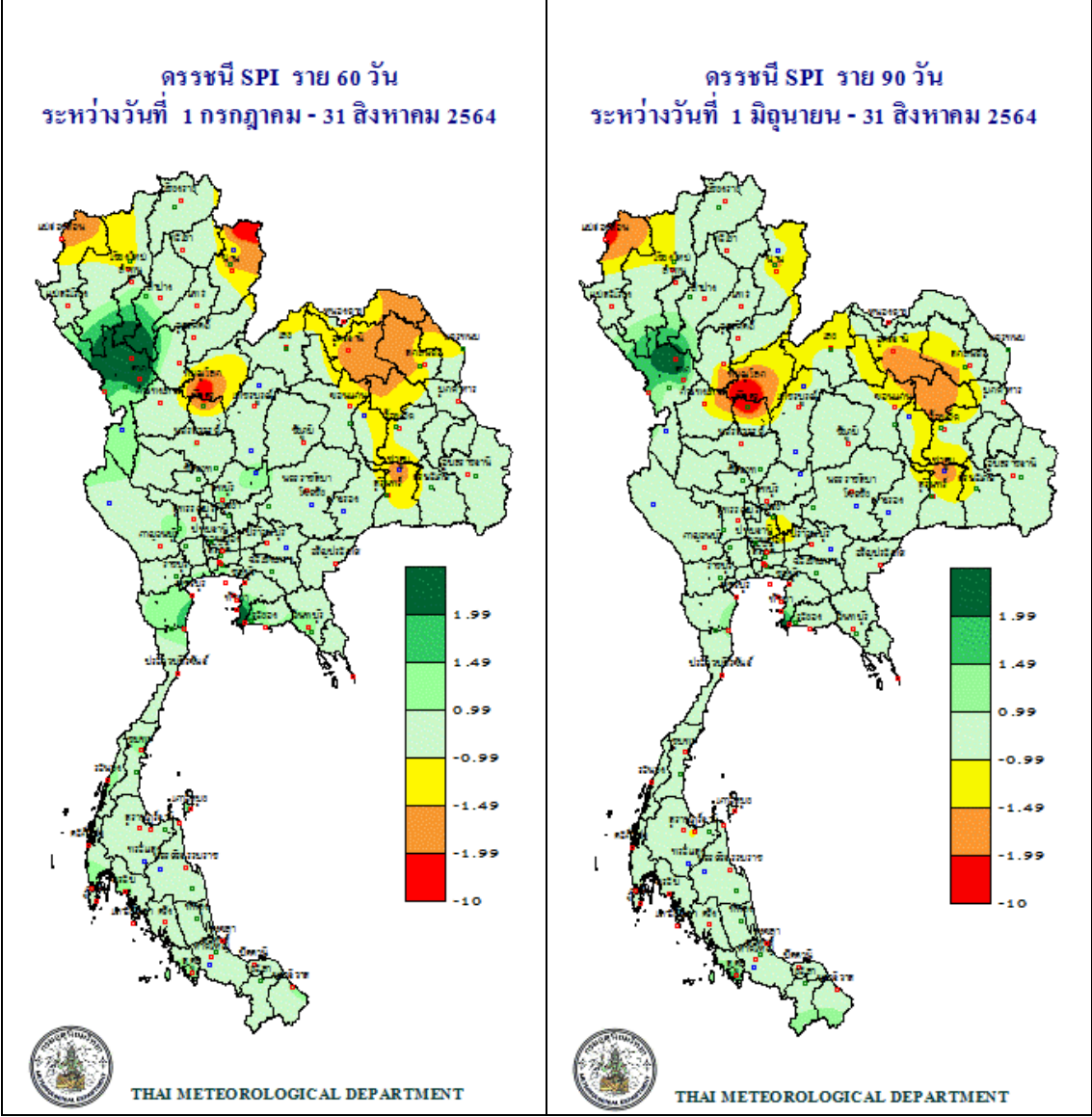
แผนที่แสดงปริมาณฝนรวม และปริมาณฝนรวมที่ต่างจากค่าปกติ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564

แผนที่แสดงปริมาณฝนรวมในเดือนที่ผ่านมาและจำนวนวันที่ฝนตกน้อยกว่า 3 มม. ติดต่อกัน

ดัชนีความแข็งแกร่งของฝนที่ต่างจากค่าปกติ (SPI)

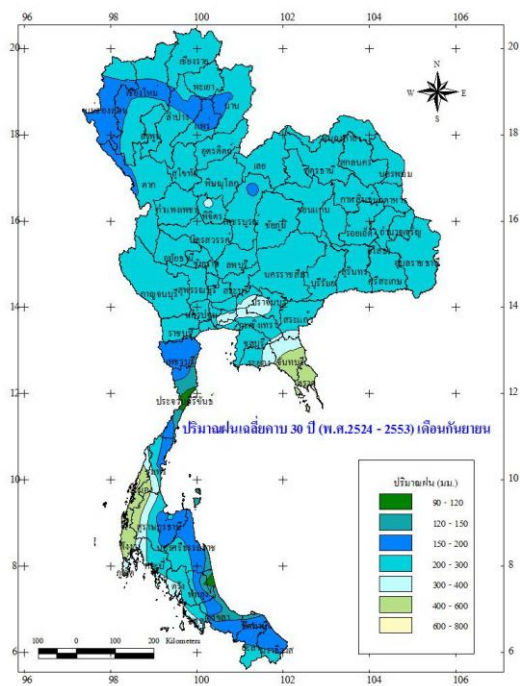

ดัชนีความแข็งแรงของฟันที่ต่างจากค่าปกติ (SPI) เป็นดัชนีที่พัฒนาขึ้น เพื่อแสดงถึงการขาดแคลนฟันในช่วงเวลา (timescale) 2 และ3 เดือน โดยใช้ข้อมูลปริมาณฟันเพียงอย่างเดียว และจำแนกเป็นระดับความรุนแรง ดังนี้

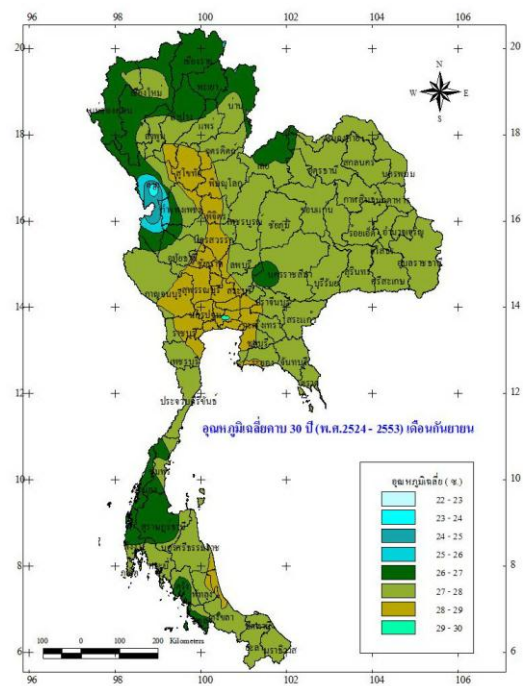
SPI มากกว่าหรือเท่ากับ 2	หมายถึง	ฝนชุกมากที่สุด
SPI = 1.50 ถึง 1.99	หมายถึง	ฝนชุกมาก
SPI = 1.00 ถึง 1.49	หมายถึง	ฝนชุกปานกลาง
SPI = -0.99 ถึง 0.99	หมายถึง	ฝนใกล้เคียงปกติ
SPI = -1.00 ถึง -1.49	หมายถึง	ฝนแล้งปานกลาง
SPI = -1.50 ถึง -1.99	หมายถึง	ฝนแล้งรุนแรง
SPI น้อยกว่าหรือเท่ากับ -2	หมายถึง	ฝนแล้งรุนแรงที่สุด

เดือนกันยายน

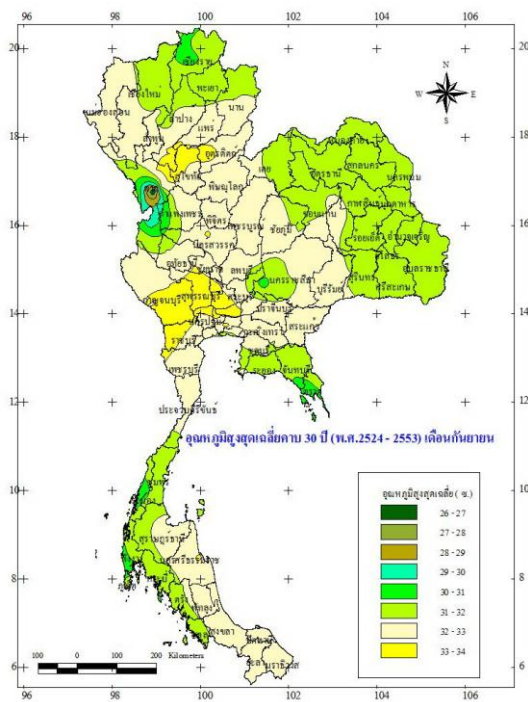
ปริมาณฝนเฉลี่ย เดือนกันยายน

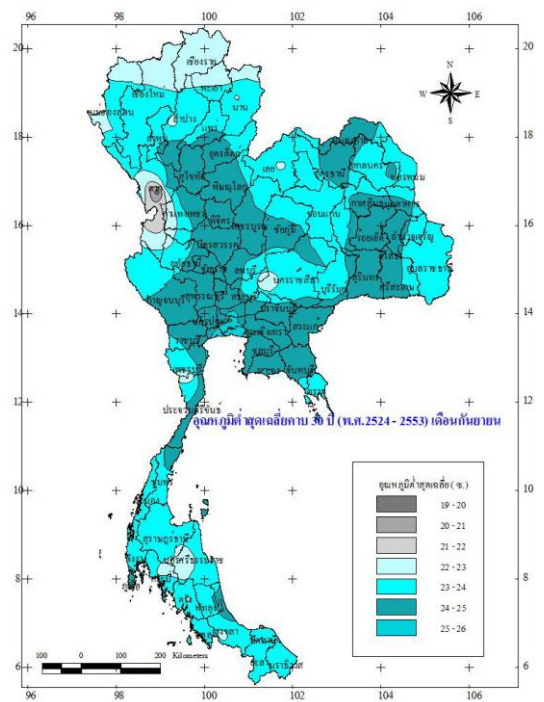
อุณหภูมิเฉลี่ย เดือนกันยายน

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย เดือนกันยายน

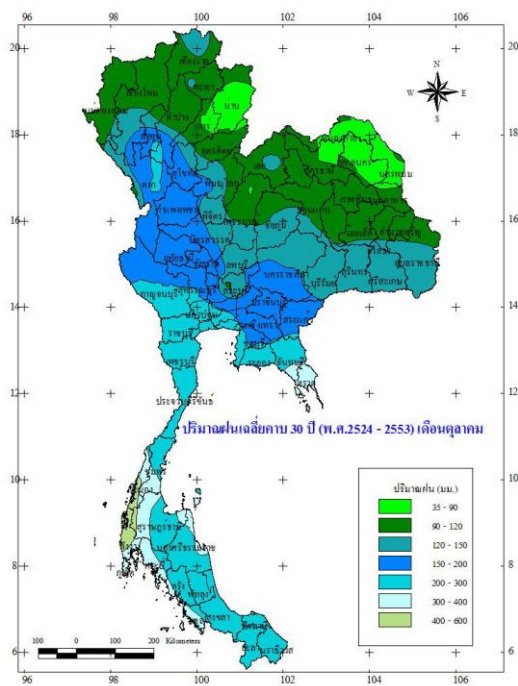

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย เดือนกันยายน

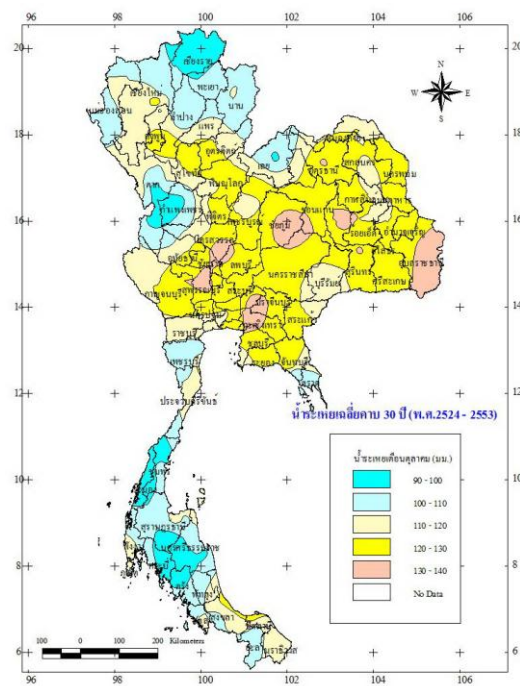

เดือนตุลาคม

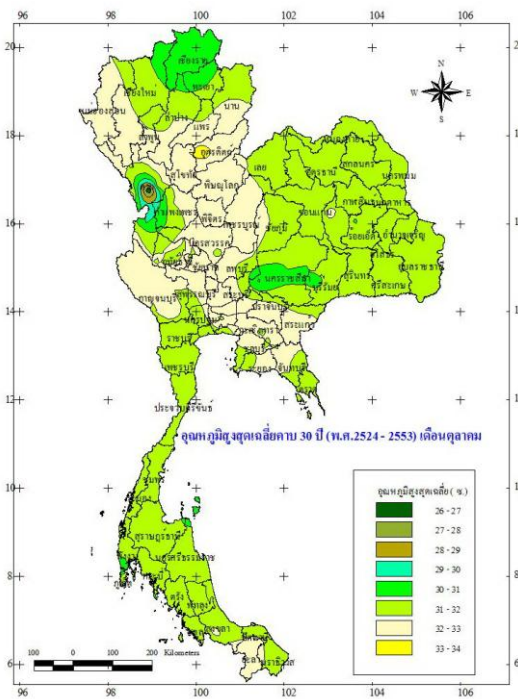
ปริมาณฝนเฉลี่ย เดือนตุลาคม

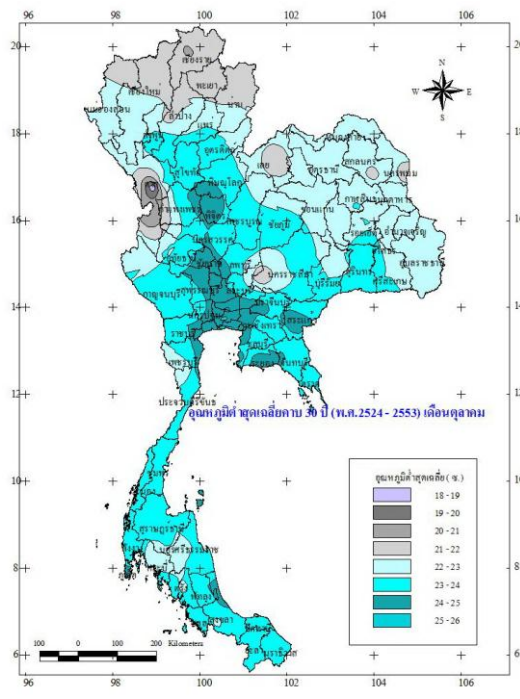
น้ำระเหยเฉลี่ย เดือนตุลาคม

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย เดือนตุลาคม

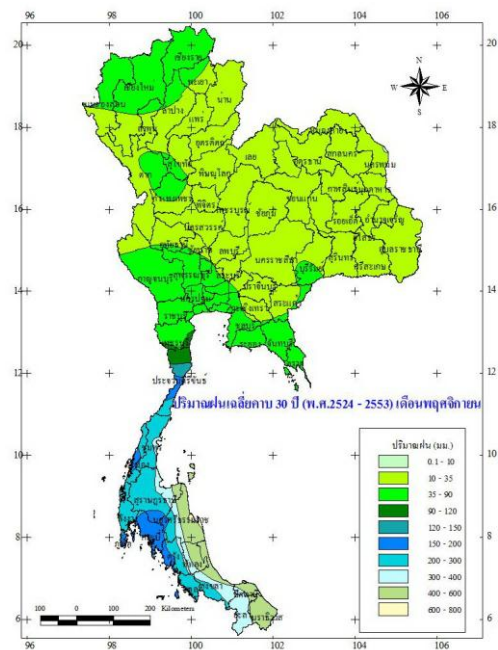

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย เดือนตุลาคม

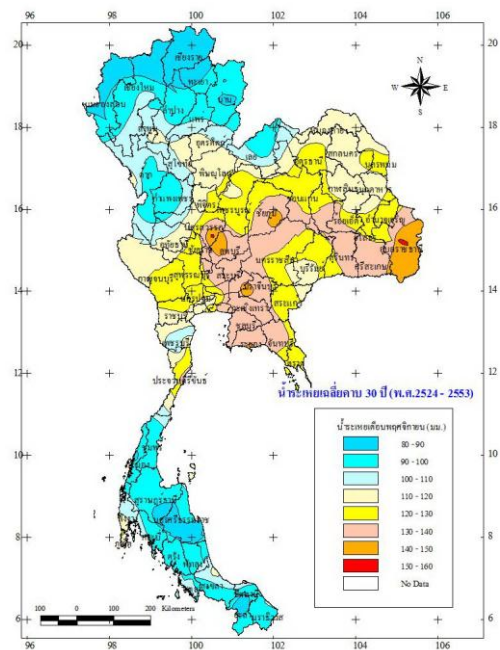

พายุทกิกายน

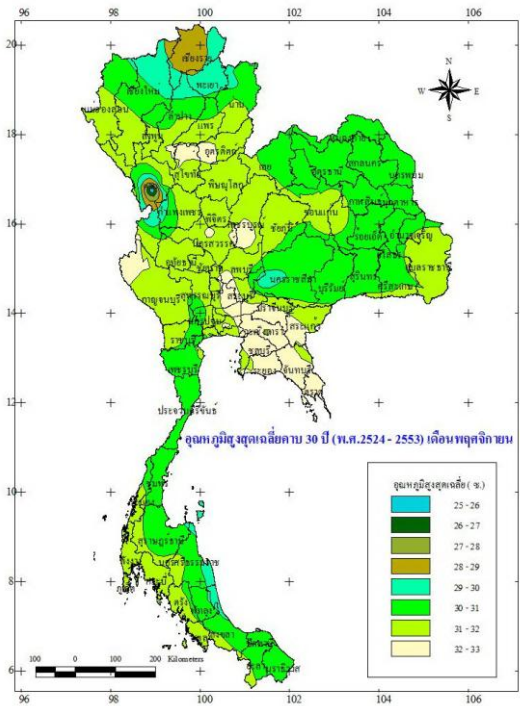
ปริมาณฝนเฉลี่ย เดือนพฤษภาคม

น้ำระเหยเฉลี่ย เดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย เดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย เดือนพฤษภาคม

